

OSTERØY KOMMUNE
Sektor for oppvekst, undervisning og kultur

Strategisk plan for språkarbeid i Osterøy kommune 2018-2019



leseglede
leselyst
forteljarkunst
kunnskap
skriveglede
Meistring
Skrivelyst
Prosess
kompetanse
glede
motivasjon
system

Innhald

1. Innleiing	side 2
2. Situasjonsbeskriving	side 3
3. Formål	side 4
4. Overordna mål	side 4
5. Målgrupper	side 5
6. Innsatsområder	side 5
7. Resultatmål	side 6
8. Organisering	side 8
9. Medspelarar	side 9
10.Evaluering og læring	side 9
11. Rapportering	side 9
12. Tiltaksplanar, vedlegg i eige hefte.	

Innleiing

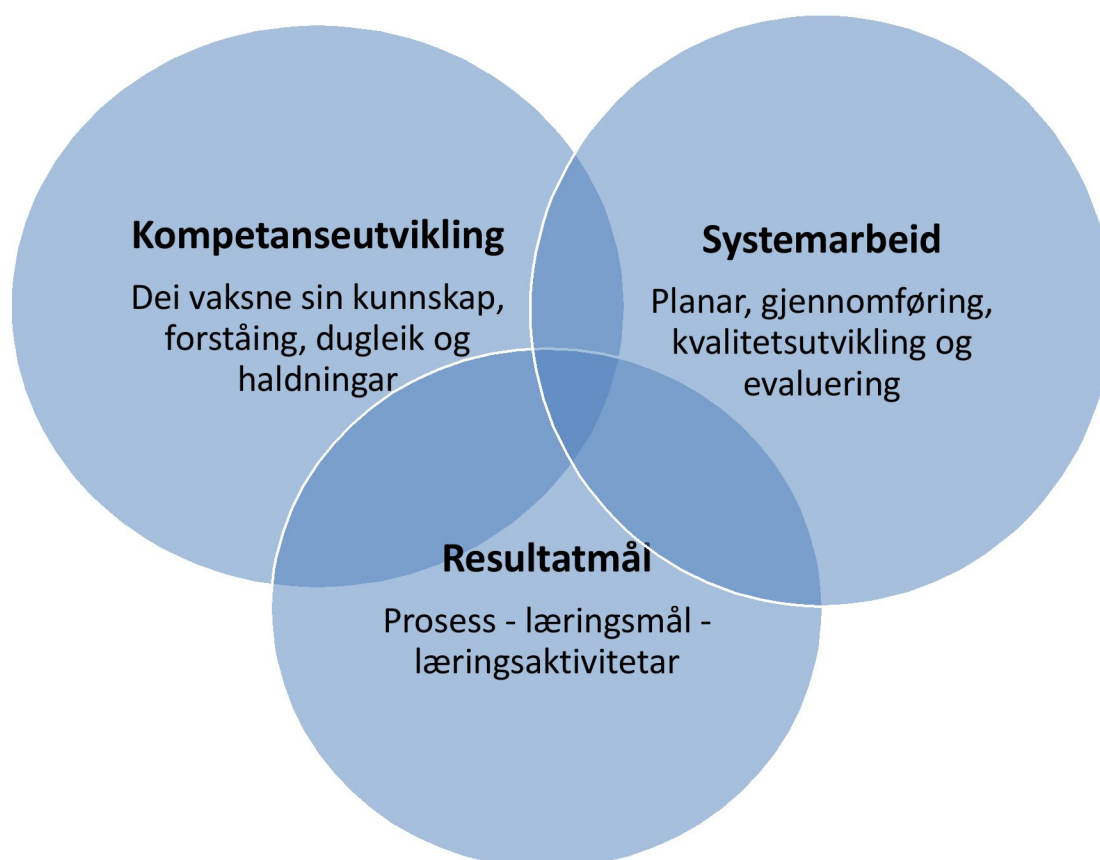
Den nasjonale strategien for språk, lesing og skriving 2016 - 2019 dannar grunnlaget for Osterøy kommune sin språkstrategi. Strategiarbeidet starta hausten 2018 og varer ut 2019.

Språkstrategien er ein felles plan for arbeidet med språk, lesing og skriving i barnehage og skule, og skal dekkja heile løpet frå borna tek til i barnehagen og til dei avsluttar grunnskuleløpet sitt på ungdomstrinnet.

Osterøy kommune har i sin kvalitetsutviklingsplan for grunnskulen i perioden 2014 - 2018 hatt fokus på dei fem grunnleggjande dugleikane som eit av sine satsingsområde og barnehagane har i fleire år jobba med språk og språkutvikling. Vi ser at i vidare arbeid er det viktig at barnehage og skule samordnar planane sine. Utvikling av dei grunnleggjande dugleikane har betydning gjennom heile opplæringsløpet og startar i barnehagen.

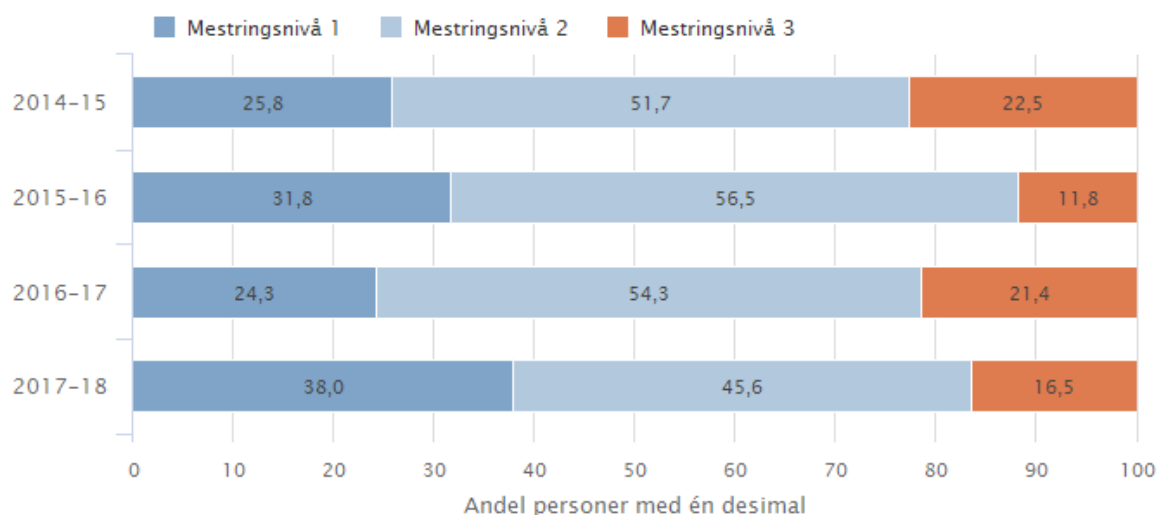
Strategiplanen er utarbeidd av ei arbeidsgruppe som består av 3 ressurslærarar som representerer barnehage, barnetrinn og ungdomstrinn, 2 representantar frå PPT og spesialrådgjevar for barnehage og spesialrådgjevar for skule.

Arbeid for eit godt språkmiljø må skje gjennom:

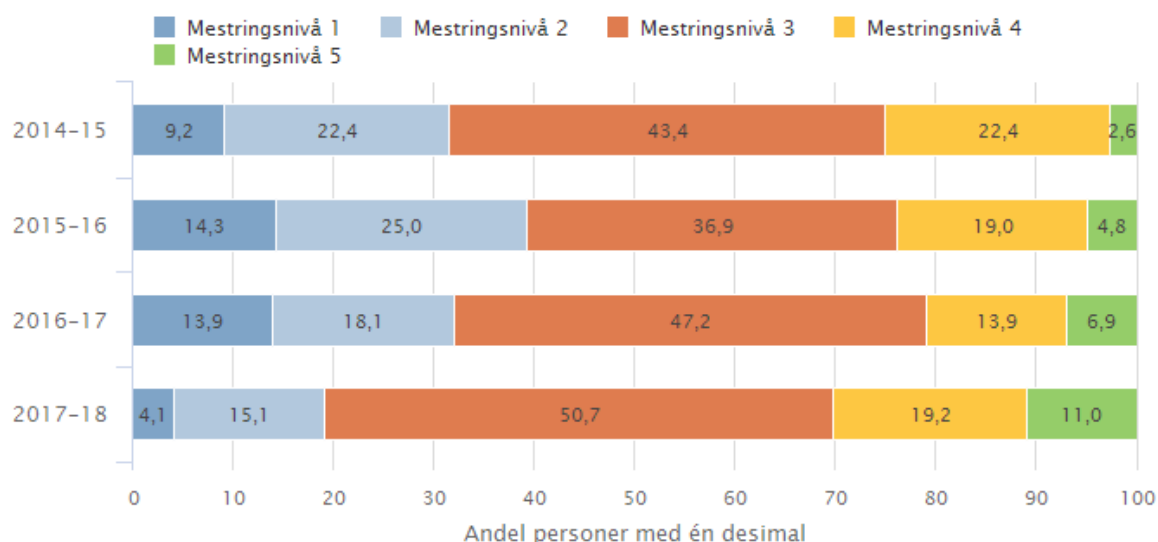


Situasjonsbeskriving

Osterøy kommune har dei 3 siste åra hatt negativ utvikling i høve resultat på nasjonale prøver for 5.trinn. Kommunen må setje inn tiltak for å snu utviklinga. På 8.trinn har ein stor andel av elevane vore på mestringsnivå 1 og 2. Resultata betrar seg når ein fylgjer den same elvgruppa til 9.trinn.



Osterøy kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Offentlig, Trinn 5, Begge kjønn



Osterøy kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Offentlig, Trinn 8, Begge kjønn

Osterøy kommune manglar planar for eit samanhengande utviklingsløp frå barnehage til vidaregåande skule. Vi treng å utarbeida ein heilskapleg plan for arbeid med språk, lesing og skriving, og vi må verta betre på overgangar mellom barnehage – barnetrinn – ungdomstrinn samt innad i dei ulike einingane.

Osterøy kommune har lite erfaring med mottak av flyktningar. Vi må utarbeida rutinar for systematisk arbeid for å sikra at fleirspråklege barn og elevar får den støtten dei treng i språkutviklinga si.

Osterøy kommune har i fleire år hatt fokus på felles satsingsområde i arbeidet med å utvikle osterøybarnehagen og osterøyskulen. Vi har jobba med overgangar barnehage/skule og barneskule/ungdomsskule. Tidleg innsats er forankra i kommunen sine gjennomgåande plandokument. Vi har hatt fokus på å auka kvaliteten i den ordinære opplæringa.

Gjennom ulike utviklingsarbeid har vi hatt stort fokus på å vera framtidsretta og relevante. Barnehagane har delteke i utviklingsprosjektet «Være saman» i regi av Læringsssenteret i Stavanger, med fokus på kompetanseheving av dei tilsette og endringsarbeid.

Barneskulane har delteke i Læringsmiljøprosjektet med fokus på å redusera mobbing. Ungdomsskulen har på same tid delteke i UiU med fokus på rekning i alle fag. Begge prosjekta var i regi av UDIR.

Alle 3 prosjekta har hatt fokus på organisasjonsutvikling. Dei tilsette er motiverte for endringsarbeid.

Formål

Osterøy kommune ynskjer å utvikla ein felles overordna plan for systematisk arbeid med språk, lesing og skriving i barnehage og skule. Planen skal synleggjera heilskap og samanheng i språkarbeidet for barnet gjennom heile opplæringsløpet. Barnehage og skule skal medvirke til at fleirspråklege barn skal få tileigna seg så gode språklege dugleikar som mogeleg, og ha eit godt utgangspunkt for sosial mestring og livslang læring. Gjennom arbeidet som språkkommune ynskjer vi å styrka kompetansen til dei tilsette innan språk, lesing og skriving slik at alle barn raskt skal få hjelp og verta følgde opp med effektive tiltak.

Planen skal sikra samanheng frå lovverk, rammeplan for barnehage, kunnskapsløftet og lokale planar til praksisen i den einskilde barnehage og skule.

Overordna mål

1. Utvikla dei tilsette i barnehage og skule sin kompetanse på språk-, lese- og skriveopplæring gjennom å nytte Osterøy kommune sin strategiske plan for språkarbeid.
2. Alle barn i Osterøy skal få likeverdige høve til å utvikla gode språklege dugleikar.

Målgrupper

- Barn i barnehagen
- Elevar i grunnskulen
- Tilsette i barnehage og grunnskule, PPT, samt sektorleiing

Innsatsområder

1. Systematisk og målretta språkarbeid i barnehage og skule.
2. Overgangar i heile utviklings- og læringsløpet.
3. Fleispråklege barn i barnehage og skule



Dei 3 innsatsområda heng nøye saman i ein heilskapleg plan for den daglege drifta i barnehage og skule. Språkarbeidet skal gjennomsyre all aktivitet i barnehagen og vera synleg i alle nye fagplanar i skulen.

Resultatmål knytt til innsatsområde

Innsatsområde 1: Systematisk og målretta språkarbeid i barnehage og skule.	
	Resultatmål:
Barnehage	• Personalet i barnehagen skal bruke språkleg deltaking som drivkraft for språkutvikling hjå barna. • Personalet har god kompetanse på barn si språkutvikling. • Personalet skal ha kompetanse på ulike måtar å formidle tekstar og forteljingar.
1.-10.trinn	• Lærarane arbeider systematisk med ord og omgrep i alle fag, og er medvitne sin eigen bruk av språket. • Alle lærarar er lese- og skriveopplærarar. • Lærarane på småskulesteget har god kompetanse i begynnaropplæring. • Lærarane har god kompetanse i lese- og skriveopplæringa. • Alle vaksne er formidlarar av litteratur og leseglede. • Alle lærarar jobbar systematisk med elevane sine evne til å finna informasjon, tolka og reflektera. • Medverke til lærelyst, læringsglede og motivasjon for alle elevane.

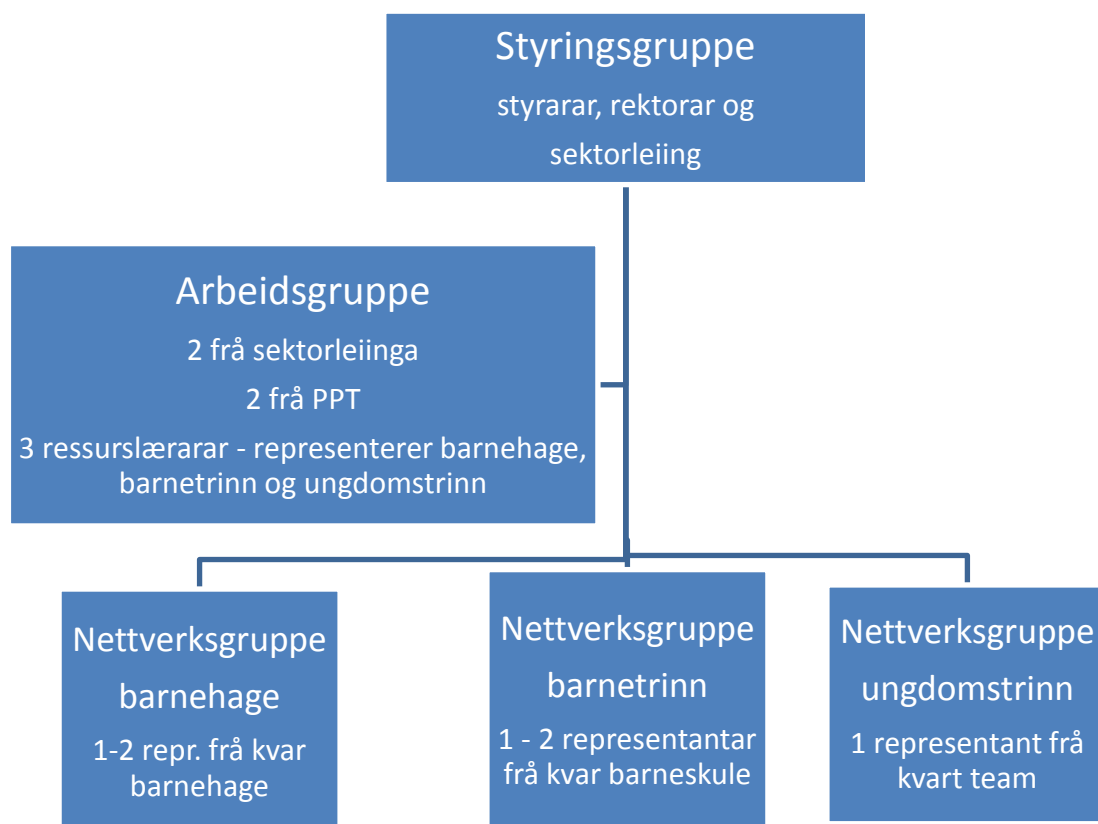
Innsatsområde 2: Overgangar i heile utviklings- og læringsløpet.	
	Resultatmål:
Barnehage	• Felles plandokument som sikrar språkarbeidet mellom barnehage – skule/sfo for alle barn. • Personalet skal ha kunnskap om samanheng i språkarbeidet ved overgangen mellom barnehage og skule.
1.-10.trinn	• Felles plandokument som sikrar språkarbeid for overgang ○ Barnehage – skule/SFO ○ Barnetrinn – Ungdomstrinn ○ Ungdomstrinn – vidaregåande skule • Utvikla planar for språkarbeid i alle fag med god progresjon mellom dei ulike trinna. • Nye fagplanar og overordna del av læreplanen må implementerast på tvers av skulane 1.-10. Språkarbeidet må stå sentralt i arbeidet med fagplanane.

Innsatsområde 3: Fleispråklege barn i barnehage og skule.	
Barnehage 1.-10.trinn	Resultatmål: • Leggje til rette for ein god språkleg start for fleispråklege barn i barnehagen. • Ha fokus på dei fleispråklege barna som ein språklig ressurs.
	• Leggje til rette for ein god start med språkarbeid for nyankomne elevar. • Ha fokus på dei fleispråklege som ein ressurs i skulen. • Dei tilsette får utvikle kompetansen sin i høve arbeid med fleispråklege barn.



Bibliotekbussen vår – utstyrt med digitale hjelpemidler.

Organisering



Nettverket skal fungere som lærande nettverk og vera ein arena for kompetanseutvikling. Her skal vi dele erfaringar frå kvardagen knytt til dei ulike tema vi jobbar med i språkløyper.

Ressurslærarane skal ha ansvar for kvar si nettverksgruppe saman med dei 2 representantane frå sektorleiinga.

Nettverksgruppene vert organisert på ulike måtar etter kva tema ein jobbar med. Vi ynskjer å etablera lærande nettverk på tvers av barnehagar og skular der barna sin språkkompetanse og språkutvikling er tema. Vi ynskjer å utvikla eit system som sikrar kontinuerleg arbeid med språk, lesing og skrivning på alle nivå.

Styrarar og rektorar har eit overordna ansvar for arbeidet med språkløyper ved si eining og vert kalla inn til nettverksmøta.

Medspelarar

- Bibliotek – Bibliotekbussen er ein del av skulane sine skulebibliotek og vil vera ein sentral medspelar i utviklingsarbeidet. Biblioteket har lesestimulerande tiltak som dei gjennomfører kvart år i samarbeid med skulane. Skulebibliotekar knytta til bibliotekbussen skal jobbe tett med skulane og utvikle gode lesestimulerande tiltak i samarbeid med lærarane.
- Bibliotekbussen er jamleg ute i barnehagane, der dei samarbeider om lese- og litteraturformidling.
- Helsestasjonen – må ha eit særleg fokus på språkutviklinga til dei borna som ikkje har ein barnehageplass.
- Helsestasjonen skal samarbeide med barnehage og skule – tidleg innsats på alle nivå i språkutviklinga.
- Føresette – Samarbeide med heimane om barnet si språkutvikling og medviten bruk av digital teknologi. Føresette må oppmodast til å vera gode rollemodellar og leggja til rette for lese- og skriveaktivitetar i kvardagen.
- Skrivesenteret – kompetanseutvikling og rettleiing av tilsette.
- Lesesenteret – kompetanseutvikling og rettleiing av tilsette.
- UDIR – språkløyper.no.

Evaluering og læring

- Språkarbeidet vil bli ein del av skulane sitt arbeid med Vurdering for Læring.
- Evaluering og læring går føre seg kontinuerleg i nettverksgruppene.
- Refleksjon over eigen praksis, diskusjon og samhandling med kollegaer for utvikling av ny praksis i kvar barnehage og skule.
- Foreldresamarbeid – foreldresamtalar, utviklingssamtalar og foreldremøte.

Rapportering

- Rapportering til styringsgruppa på kvart styrar- og rektormøte, kvar 6.veke.
- Tilstandsrapport for grunnskulen
- Årsmelding for barnehagane og skulane
- Rapportering til politisk nivå.
- Rapportering til UDIR ved avslutning av arbeidet, januar 2020.

Tiltaksplanar følgjer som vedlegg i eige hefte.